Skabb, diagnostik och behandling - Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

SYMTOM: Nydebuterad klåda som ofta accentueras på natten. Enstaka blåsor, eksem, rivmärken och hudinfektioner som är lokaliserade på händer, handleder, axiller, midja, knän, fotleder och på genitalia. Skabbgångar, ses som tunna vita krokiga sytrådar ca 1 – 1 ½ cm långa. Mörkare prick i ena ändan. (Ses bäst i förstoringsglas). Långvarig skabbsmitta kan ge reaktion på hela kroppen.

Om flera personer i t ex en familj har liknande symtom skall alltid skabb uteslutas innan fortsatt utredning eller behandling.

DIAGNOS: påvisande av levande skabbdjur. Diagnos måste finnas innan behandling mot skabb påbörjas.

Med hjälp av förstoringsglas lokaliseras skabbgång. Sedan petar man upp taket på denna gång med en knappnål, för in spetsen på nålen mot djuret (mörk prick i förstoringsglaset). Djuret tar sedan själv tag i nålspetsen och man kan föra det till ett objektglas. Skabbfyndet verifieras i mikroskop (förstoring 10/0,25)

SMITTSPÅRNING: Person som diagnostiseras med skabb bör informera de i sin omgivning som hon/han har regelbunden kontakt med och som bedöms kunna vara smittade.
KONSTATERAD SMITTAD = PERSON SOM HAR HAFT HUDNÄRA KONTAKT (hud mot hud lika länge som en lite längre kram) MED DEN SOM FÅTT DIAGNOSEN SKABB ENL. OVAN. Viktigt att tänka på nära kontakter som familj, vänner och mor- och farföräldrar m fl.

BEHANDLING: Ges till de som har diagnos skabb samt de som konstateras vara troligen smittade oavsett om de har symtom eller inte. (Detta p g a det kan ta 10 veckor innan man får symtom efter att man blivit smittad).

- Diagnostiserad person skall behandla sig 2 ggr med en veckas mellanrum.
- Konstaterad smittad med symtom skall behandla sig 2 ggr med en veckas mellanrum. De skall också behandla de i sin tur som de har hudnära kontakt med.
- Konstaterad smittad utan symtom behandlar sig 1 gång, vid samma tillfälle som personen som fått diagnos gör sin första behandling. Ingen smittspårning och anhörigbehandling behövs.
- De som skall behandlas skall behandla sig samtidigt för att undvika återsmitta mellan behandlingarna.

LÄKEMEDEL: TENUTEX (första hands preparat) Används ej vid gummiallergi.
NIX kräm (licenspreparat) Används vid gummiallergi eller misstanke om resistens.

Kopians giltighet garanteras endast utskriftsdatumet

VIKTIGT ATT BEHANDLINGEN GENOMFÖRS RIKTIGT, behandlingsföreskrifterna måste följas

BEHANDLING SKABB

MEDEL: TENUTEX (ej vid gummiallergi)

A Läs behandlingsföreskriften.

B Planera behandlingen.

C Behandla enligt nedanstående.

BEHANDLINGSFÖRESKRIFTER

1 Duscha. Torka väl. Lägg använd handduk i tvätten.

2 Massera in hela kroppen - utom huvudet - med TENUTEX.
OBS! Glöm inte att smörja in fotsulor, mellan tår och fingrar samt yttre könsorgan. (yttre blygdläppar, under förhud på ollon)
Varje mm^2 skall vara täckt av linimentet i 24 timmar

3 Under behandlingstiden går det bra att använda samma kläder som före behandlingen.

4 Vid handtvätt under behandlingsdygnet, skall händerna ånyo insmörjas med TENUTEX.

5 Duscha efter 24 timmars behandling. Lägg handduken i tvätten.
Byt till rena kläder närmast kroppen. Byt sänglinne.

6 Behandla samtliga i familjen som har ”kram-kontakter” speciellt i småbarnsfamiljer. Alla har troligtvis inte klåda eftersom det tar ca en månad från smittillfället tills klåda uppstår.

7 Efter en vecka upprepas behandlingen punkt 1 – 5 hos de som hade konstaterad smitta. Familjemedlemmar som ej haft klåda eller konstaterad skabb behöver ej upprepa behandlingen.

8 Eftersom döda skabbdjur och ägg finns kvar i huden tills den är utbytt försvinner inte klådan direkt efter behandlingen utan avtar successivt inom 3-6 veckor.

9 Alkohol bör undvikas under de 24 timmar behandlingen pågår pga antabuseffekt.

Kopians giltighet garanteras endast utskriftsdatumet

MEDEL: NIX (vid gummiallergi)

A Läs behandlingsföreskriften.

B Planera behandlingen.

C Behandla enligt nedanstående.

BEHANDLINGSFÖRESKRIFTER

1 Duscha. Torka väl. Lägg använd handduk i tvätten.

2 Massera in hela kroppen - utom huvudet - med NIX
OBS! Glöm inte att smörja in fotsulor, mellan tår och fingrar samt yttre könsorgan. (yttre blygdläppar, under förhud på ollon)
Varje mm^2 skall vara täckt av kräm i 12 timmar

3 Under behandlingstiden går det bra att använda samma kläder som före behandlingen.

4 Vid handtvätt under behandlingstiden, skall händerna ånyo insmörjas med NIX.

5 Duscha efter 12 timmars behandling. Lägg handduken i tvätten.
Byt till rena kläder närmast kroppen. Byt sänglinne.

6 Behandla samtliga i familjen som har ”kram-kontakter” speciellt i småbarnsfamiljer. Alla har troligtvis inte klåda eftersom det tar ca en månad från smittillfället tills klåda uppstår.

7 Efter en vecka upprepas behandlingen punkt 1 – 5 hos de som hade konstaterad smitta. Familjemedlemmar som ej haft klåda eller konstaterad skabb behöver ej upprepa behandlingen.

8 Eftersom döda skabbdjur och ägg finns kvar i huden tills den är utbytt försvinner inte klådan direkt efter behandlingen utan avtar successivt inom 3-6 veckor.

9 Alkohol bör undvikas under de timmar behandlingen pågår pga antabuseffekt.

Kopians giltighet garanteras endast utskriftsdatumet

HUR HANTERAR VI PATIENTER MED MISSTÄNKT SKABB

Vi som jobbar inom vården, på vårdavdelningar, inom primärvård, hemtjänst och boenden måste i de fall vi misstänker skabb göra allt för att inte sprida smittan vidare. Detta gör vi med noggrann handhygien, undvika längre hud mot hud kontakt genom att använda handskar och långärmade plastförkläden vid de omvårdnadsmoment som innebär längre hudkontakt (dvs inte vid matning osv). Skabb smittar inte genom kläder.

Se till att personen får en **säker diagnos** och **smittspåra** även bland vårdgivare såväl som anhöriga.

Patienter som har krustor eller fjällar mycket bör ha enkelrum och försiktighet vid hantering av sängkläder och kläder.

Vid skabbsmitta på vårdavdelning, särskilt boende eller hos vårdtagare som har hemtjänst och/eller nattpatrull bör kontakt alltid tas med vårdhygien alt hudkliniken för hjälp vilka åtgärder som bör sättas in för att minska smittspridning.
VÅRDHYGIEN: Tel 026 -15 51 65.

NÄR SKALL KONTAKT TAS MED HUDKLINIKEN

- För hjälp med diagnos
- Tveksamheter i behandling
- Innan ytterligare skabb behandling ges
- För mer information vad gäller skabbsmitta, behandling
- Ev. handledning vid letning

HUR KONTAKTAR MAN HUDKLINIKEN ANG SKABB

- Patienten kan kontakta direkt vid misstanke om skabb tel 026 - 15 42 10
- Remiss från sköterska eller läkare om vederbörande vill ha svar tillbaka.
- Telefonkontakt med sjuksköterska, hudkliniken tel.026 - 15 42 00 alt 026 – 15 42 14

Kopians giltighet garanteras endast utskriftsdatumet